Model logistyczny popytu i podaży w czasie rzeczywistym

Jerzy Boksa, Bartosz Gacek

Cel

Głównym celem projektu było stworzenie i przeanalizowanie modelu, który opisuje dynamikę prostego systemu logistycznego popytu i podaży.

Model bada dynamikę, między trzema kluczowymi czynnikami w czasie:

- Ilość produktu (q): Dostępne zapasy w magazynie lub na rynku.
- Produkcja (s): Tempo, w jakim nowe produkty są dostarczane (podaż).
- Popyt (d): Bieżące zapotrzebowanie klientów na produkt.

Użyteczność

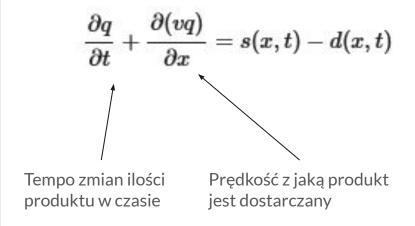
Współczesne systemy logistyczne stają się coraz bardziej złożone i dynamiczne.

Zarówno popyt, jak i podaż zmieniają się w czasie, co utrudnia utrzymanie równowagi między produkcją a zapasami.

Model pozwala lepiej zrozumieć:

- jak system reaguje na wzrost popytu lub ograniczenie produkcji,
- kiedy dochodzi do utraty równowagi rynkowej,
- oraz jakie warunki sprzyjają stabilizacji zapasów.

Model PDE

- q(x,t): ilość produktu w logistyce
- v: prędkość transportu
- s(x,t): źródło (np. produkcja)
- d(x,t): popyt

Model ODE

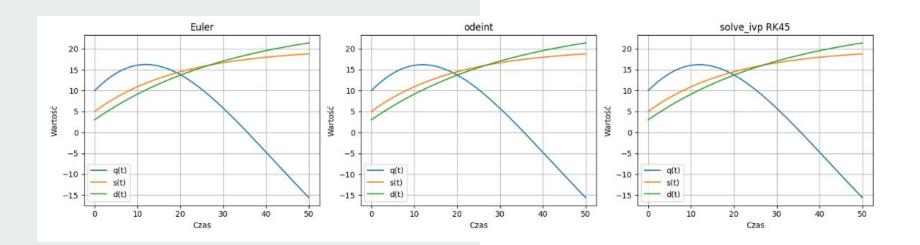
$$\left\{egin{array}{l} rac{dq}{dt} = s(t) - d(t) - lpha q \ rac{ds}{dt} = eta - \gamma s \ rac{dd}{dt} = \delta - \eta d \end{array}
ight.$$

Zmienna	Znaczenie	Interpretacja ekonomiczna / logistyczna
(q(t))	Ilość produktu w magazynie lub na rynku	Stan zapasów / dostępność produktu
(s(t))	Produkcja w czasie (t)	Tempo wytwarzania dobra
(d(t))	Popyt w czasie (t)	Zapotrzebowanie klientów na produkt

Symbol	Nazwa parametru	Znaczenie fizyczne / ekonomiczne	Wpływ na model
α	Współczynnik strat produktu	Określa tempo naturalnego ubytku produktu (np. zużycie, przeterminowanie, koszty magazynowania)	Im większe $lpha$, tym szybciej maleje $q(t)$, nawet przy stałej produkcji
β	Stała źródłowa produkcji	Bazowy poziom produkcji niezależny od czasu	Wyższe eta – szybciej rośnie $s(t)$
γ	Współczynnik tłumienia Określa tempo, w jakim produkcja stabilizuje się (np. ogra produkcji zasobów, wydajność maszyn)		Duże $\gamma o ext{produkcja szybciej osiąga stan}$ ustalony
δ	Stała źródłowa popytu	Określa bazowy wzrost popytu (np. populacja, rynek)	Wyższe δ $ ightarrow$ rosnący popyt w czasie
η	Współczynnik tłumienia popytu	Określa tempo stabilizacji lub spadku popytu	Duże ηo popyt szybciej osiąga stan równowagi lub spada

Porównanie wyników dla różnych solverów rozwiązania ODE

Solver nie ma znaczenia.

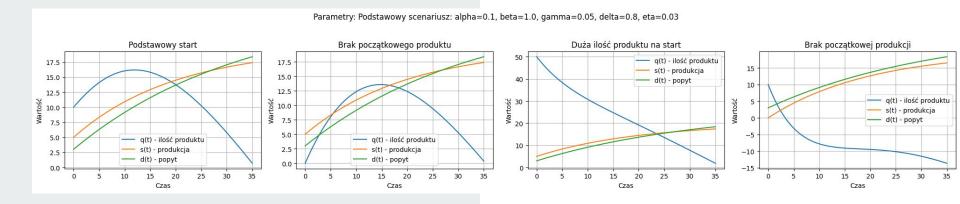
Parametry Eksperymentów

Nr	Parametry	Opis	Oczekiwane zachowanie
1	alpha=0.1, beta=1.0, gamma=0.05, delta=0.8, eta=0.03	Podstawowy scenariusz	Stopniowy wzrost produkcji, popytu i ilości produktu. System stabilizuje się w umiarkowanych wartościach.
2	alpha=0.5, beta=1.0, gamma=0.05, delta=0.8, eta=0.03	Duże straty/zużycie q (alpha)	Ilość produktu spada szybciej, mimo rosnącej produkcji. Można zaobserwować spadek q do niższego poziomu równowagi.
3	alpha=0.1, beta=2.0, gamma=0.05, delta=0.8, eta=0.03	Szybsza produkcja (beta)	Produkcja rośnie szybciej niż popyt. q(t) może osiągnąć wyższe wartości, nadwyżki produktu.
4	alpha=0.1, beta=1.0, gamma=0.2, delta=0.8, eta=0.03	Szybsze spadki produkcji (gamma)	Produkcja szybciej maleje w czasie \rightarrow q(t) rośnie wolniej lub spada, popyt może przewyższać podaż.
5	alpha=0.1, beta=1.0, gamma=0.05, delta=1.5, eta=0.1	Duży popyt (delta) i szybki spadek (eta)	Popyt gwałtownie rośnie i spada, q(t) może wykazywać krótkie piki i spadki, niestabilność czasowa.
6	alpha=0.3, beta=2.0, gamma=0.1, delta=0.5, eta=0.05	Ekstremalne parametry	Produkcja jest wysoka i szybka, popyt mniejszy → szybkie nagromadzenie produktu. Może symulować sytuację nadprodukcji w logistyce.

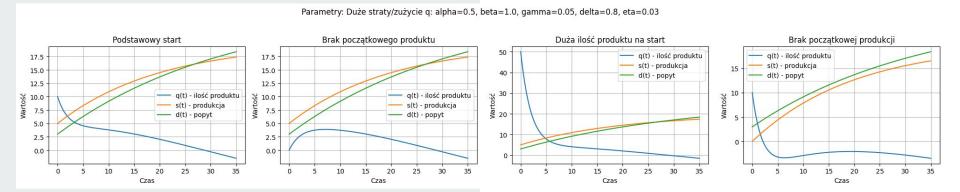
Wartości początkowe

1	q0=10, s0=5, d0=3	Podstawowy scenariusz	System startuje od umiarkowanych wartości – $q(t)$, $s(t)$, $d(t)$ rosną lub stabilizują się w standardowym tempie.
2	q0=0, s0=5, d0=3	Brak początkowego produktu	Popyt zaczyna redukować zerowy stan q, produkcja nadrabia braki. q(t) rośnie od zera, system pokazuje czas potrzebny na osiągnięcie równowagi.
3	q0=50, s0=5, d0=3	Duża ilość produktu na start	Nadmiar początkowy produktu \rightarrow q(t) może początkowo spadać, zanim produkcja i popyt ustabilizują system.
4	q0=10, s0=0, d0=3	Brak początkowej produkcji	Produkcja startuje od zera, q(t) może spadać pod wpływem popytu, dopóki produkcja się nie rozkręci.

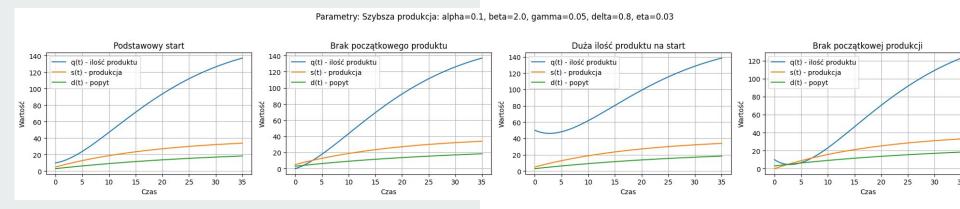
Mimo początkowego wzrostu produkcji, popytu i ilości produktu, system nie osiąga stabilizacji. Ilość produktu stopniowo spada poniżej zera, co wskazuje, że w analizowanym scenariuszu popyt przewyższa produkcję. Gdy produkcja jest większa od popytu, wzrost ilości produktu jest stosunkowo łagodny, co sugeruje ograniczoną reakcję systemu na nadwyżkę podaży.

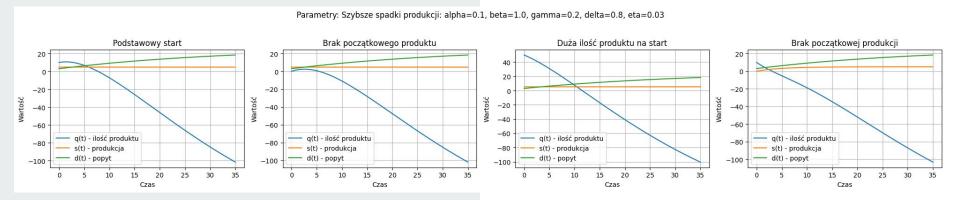
Pomimo użycia różnych zestawów parametrów w każdym przypadku obserwujemy spadek ilości produktu. Ilość produktu stopniowo spada poniżej zera.

Dla trzeciego zestawu parametrów oczekuje się wzrostu ilości produktu, ponieważ produkcja rośnie szybciej niż popyt. Początkowo jednak, zanim produkcja osiągnie pełne tempo, obserwuje się niewielki spadek ilości produktu, co wynika z podobnego poziomu popytu i podaży w tym okresie.

W warunkach rosnącego popytu i malejącej lub stałej produkcji, ilość dostępnych produktów gwałtownie spada niezależnie od stanu początkowego — system traci równowagę, a niedobór nasila się w czasie.

Jeśli początkowy popyt jest bardzo wysoki, ilość produktu początkowo spada. Jednak wraz ze wzrostem produkcji system stopniowo odzyskuje równowagę — zapasy zaczynają się odbudowywać, a ilość produktów rośnie mimo utrzymującego się popytu.

